

DEFENSOR

L E G I S

Pääkirjoitus DL 3/2007

ASIANAJAJAT – YHTENÄINEN AMMATTIKUNTA?

(Rechtsanwälte - einheitlicher Berufsstand?)

Löytyykö ammattikunnastamme meitä yhdistävä ”ammattillinen sielu”? Asianajajia yhdistää yhteinen arvoperusta. Perusarvomme erottavat meidät muista oikeudellisista palveluista tarjoavista toimijoista. Asianajajien ammattieettinen kulttuuri, ja ammattieettinen normistomme jota paraikaa uudistamme, vahvistavat ammatti-identiteettiämme.

Yhdistääkö ammatti-identiteettimme meitä myös käytännössä? Ammattikuntaamme yhdistävät asiat ovat selkeästi vahvemmat kuin meitä erottavat tekijät. Erilaisuuksiin, kuten eroihin asiakaskunnissamme, praktiikoissamme tai asianajoyhteisöissämme on tosin helpompi tarttua.

Ammattimme monipuolistuu ja uudistuu, joka on myönteinen asia. Tämä johtuu päämiestemme muuttuvista tarpeista ja vaatimuksista, ja näin myös jatkuvasta luottamuksesta työtämme kohtaan. Asiakkaamme kansainvälistyvät ja sen myötä myös asianajomme. Päämiehemme edellyttävät laadukkaampaa ja tehokkaampaa palvelua kansainvälistyvässä toimintaympäristössä. Suomalaisten asianajajien ammattitaito ja -etiikka kestää kansainvälisen vertailun.

Asianajajien kielelliset, sosiaaliset ja tietotekniset valmiudet, johtamistaidot ja esimerkiksi yritysasiakkaidemme liiketoiminnan ymmärtäminen, saavat yhä vaativamman juridisen erityisosaamisen ohella tärkeän roolin. Erikoistumme ja ammattikuntamme segmentoituu.

Kaikesta edellä sanotusta huolimatta asianajajien toiminnan perustana on aina päämiesten edustaminen; asiakkaidemme etujen ja oikeuksien ajaminen ja valvominen, tosin hyvin erilaisissa toimeksiannoissa ja olosuhteissa.

Joskus kuulee sanottavan, että liikejuristit kustantavat ”brändimme”, jota ihmisoikeusjuristit ylläpitävät. On totta, että Asianajajaliitossa liikejuridiikkaa harjoittavat toimistot osallistuvat kiitettävästi liiton tulojen, jäsenmaksukertymän kattamiseen. Suomalaisen asianajajanimikkeen, laatumerkkimme tunnetuksi tekemiseen ja kehittämiseen osallistuu kuitenkin koko ammattikuntamme.

Meneillään olevassa tapaohjeidemme tarkistamistyössä on mukana jäsenkuntamme kattava edustus erilaisista asianajoyhteisöistä ja -praktiikoista. Uudet tapaohjeemme tulevat selventämään suomalaisten asianajajien yhteistä käsitystä ammattietiikastamme. Toimiva valvontajärjestelmämme lisää ammattieettisen itsesääntelymme uskottavuutta.

Suomen Asianajajaliiton tuoreella tulevaisuuden strategia-asiakirjalla, ”Asianajotoiminnan sääntelyn vaihtoehdot” -julkaisulla, on jäsenkuntamme laaja tuki. Esitämme oikeudellisten palveluiden tarjoamiselle lisävaatimuksia ammattitaidon, ammattietiikan ja valvonnan osalta. Kuten julkaisun linjaukset osoittavat, oikeusturvan toteutuminen, oikeusjärjestelmän toimivuus ja oikeudenhoidon tehokkuus edellyttävät julkisoikeudellisen, mutta riippumattoman asianajajayhteisön olemassaoloa.

Asianajajaliiton johto on viime vuodet, paitsi kiertänyt säännöllisesti liiton eri alueellisten osastojen tilaisuuksissa, myös tavannut ahkerasti pääkaupunkimme suurten liikejuridiikkaa harjoittavien asianajotoimistojen johtoa. Suomessa, toisin kuin monissa muissa maissa, myös suuret asianajotoimistot ovat perinteisesti olleet vahvasti Asianajajaliiton ja sen osastojen toiminnassa mukana. Jäsenkunnassamme laidasta laitaan on arvostettu Asianajajaliiton toimintaa ja roolia suomalaisessa oikeuselämässä. Tämä näkemys on vain vahvistunut tapaamisissamme.

Asianajajaliiton ja sen osastojen tulevaisuuden yhteinen haaste, asianajotoimistojen johdon ja osakkaiden kanssa, on siirtää tämä suomalainen traditio tulevalle jäsenkunnallemme, ja ennen kaikkea nuorille kollegoillemme.

Ammattikuntamme ja sitä edustava Asianajajaliitto kehittävät menestyksellä suomalaista oikeuselämää, vaikuttavat tehokkaasti oikeusturvaan ja kohentavat julkisuuskuvaamme vain yhtenäisenä. Yhtenäisyytemme edellytys taas on yhteisen ”ammattillisen sielun” tiedostaminen. Se on alati monipuolistuvan ja uudistuvan ammatti-identiteettimme ydin, joka on tunnistettavissa.

Kolikon toinen puoli edellyttää arvoperustastamme ja ammatillisesta kulttuuristamme huolehtimista ja siihen sitoutumista. Ammattikunnallamme ei tulevaisuudessakaan ole varaa ”vapaamatkustajiin”, jotka haluavat asianajajanimikkeen hyödyt, suhtautumatta kuitenkaan vakavasti ammattinimikkeemme edellyttämiin velvoitteisiin.

Asianajaja-brändimme ja yhteiset ammattieettiset nimittäjämme yhdistävät erot asiakaskunnissamme ja praktiikoissamme. Ammattikuntamme voi olla myös tulevaisuudessa yhtenäinen ja kollegiaalinen. Tämä kuitenkin edellyttää, että arvostamme toistemme työtä ja pyrimme eläytymään myös erilaista asianajoa harjoittavan kollegan työn kipukohtiin, vaikkemme tämän alan asiakaskuntaa ja juridiikan substanssia tuntisikaan.

Kari Lautjärvi